DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI CEVAPLI

10. Sınıf · Arapça · 5. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Ders 1: Akrabalarım — Akrabalık Kavramları, Sıla-i Rahim İfadeleri ve İsim Tamlaması

Baba ve anne tarafı akrabalık bildiren Arapça kavramları anlamlarıyla kullanır. · Akrabalık ilişkilerini açıklarken isim tamlaması (izafet) ve iyelik zamirlerini kurar. · Sıla-i rahim ve büyüklere saygı değerlerini ifade eden Arapça cümleler oluşturur.

HATIRLAYALIM

- Baba tarafında amca الْعَمُّ (el-amm), hala الْعَمَّةُ (el-ammetü); anne tarafında dayı الْخَالُ (el-hâl), teyze الْخَالَةُ (el-hâletü) kelimesiyle ifade edilir.
- İsim tamlamasında (el-izâfe) ilk kelime olan muzaf el- takısı ve tenvin almaz; ikinci kelime olan muzafun ileyh daima mecrur (esreli) olur.
- Akraba ziyareti صِلَةُ الرَّحِمِ (sılatü'r-rahimi) kavramıyla anlatılır ve 'Ezûru ekâribî' cümlesiyle ifade edilir.

1 EŞLEŞTİRME

Arapça akrabalık kelimelerini Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

BABA VE ANNE TARAFI AKRABALAR (EL-EKÂRİB)

el-Amm	el-Ammetü	el-Hâl	el-Hâletü
Amca (Baba tarafı)	Hala (Baba tarafı)	Dayı (Anne tarafı)	Teyze (Anne tarafı)

b 1. الْعَمُّ (el-Amm)	a) Anne tarafı kız kardeş (Teyze)
a 2. الْخَالَةُ (el-Hâletü)	b) Baba tarafı erkek kardeş (Amca)
d 3. الْجَدُّ (el-Cedd)	c) Erkek torun
c 4. الْحَفِيدُ (el-Hafîd)	d) Büyükbaba / Dede

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Arapça akrabalık ve izafet kurallarıyla ilgili ifadeleri Doğru/Yanlış olarak belirleyiniz.

KUŞAKLAR ARASI AİLE HALKASI

Üst Kuşak	Orta Kuşak	Alt Kuşak
الجد (Dede)	الأب / الأم	الحفيد (Erkek torun)
الجدة (Nine)	العم / الخال	الحفيدة (Kız torun)

	D	Y
الْأَقَارِبُ (el-ekârib) kelimesi çoğul olup 'akrabalar' anlamına gelir.	☑	☐
İsim tamlamasında ilk kelime olan muzafın başına الـ takısı getirilir.	☐	☑
Annenin erkek kardeşine Arapçada الْخَالُ (el-hâl / dayı) denir.	☑	☐
Muzafun ileyh olan ikinci kelimenin son harekesi daima ötreli (merfu) olur.	☐	☑

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Arapçada 'Babanın erkek kardeşi' (أَخُو الأَبِ) tamlaması hangi akrabalık kavramını karşılar?

BABA TARAFI VE ANNE TARAFI AYRIMI

Baba Tarafı (الأب)	Anne Tarafı (الأم)
العم أخو الأب = (Amca)	الخال أخو الأم = (Dayı)
العمة أخت الأب = (Hala)	الخالة أخت الأم = (Teyze)

A) الْعَمُّ (Amca)
B) الْخَالُ (Dayı)
C) الْجَدُّ (Dede)
D) الْحَفِيدُ (Torun)

4 KISA CEVAP

Arapçada 'amca oğlu' ve 'teyze kızı' kavramları hangi dil bilgisi yapısıyla kurulur?

İSİM TAMLAMASI (EL-İZÂFE) KURALI

1. Öğe: Muzaf (المضاف)	2. Öğe: Muzafun İleyh
Başına الـ ve sonuna tenvin almaz	Daima mecrur (sonu esreli) olur
Örnek: اِبْنُ / بِنْتُ	Örnek: اِبْنُ الْعَمِّ / بِنْتُ الْخَالَةِ

İsim tamlaması (el-izâfe: muzaf + muzafun ileyh) yapısıyla kurulur.

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

Aşağıdaki tamlamalardan hangisinde 'muzaf - muzafun ileyh' kuralı doğru uygulanmıştır?

A) بِنْتُ الْخَالَةِ (Teyzenin kızı)
B) الْبِنْتُ الْخَالَةِ (Muzaf el-takılı)
C) بِنْتٌ الْخَالَةُ (Muzaf tenvinli)
D) الْبِنْتٌ الْخَالَةَ (İki öğe de hatalı)

6 TABLOYU TAMAMLA

Akrabalık kavramları ve izafet açılımları tablosundaki boşlukları tamamlayınız.

Arapça Kavram	İzafet Açılımı	Türkçe Anlamı
العَمَّةُ	أُخْتُ الأَبِ	Hala
الخَالُ	أَخُو الأُمِّ	Dayı
اِبْنُ العَمِّ	Amcanın oğlu	Kuzen (Amca oğlu)
الجَدَّةُ	أُمُّ الأَبِ أَوِ الأُمِّ	Büyükanne / Nine

7 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları uygun Arapça kavramlarla tamamlayınız.

sıla-i rahim · el-hâlü · benim · el-ammetü

1. Arapçada akrabaları ziyaret edip bağları korumaya **sıla-i rahim** denir.
2. Babanın kız kardeşini ifade etmek için **el-ammetü** kelimesi kullanılır.
3. Kelimenin sonuna eklenen ـي (yâ) bitişik zamiri **benim** anlamı katar.

8 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarından yararlanarak kavramları yazınız ve şifre kelimeyi bulunuz.

Babanın erkek kardeşi (el-amm)	A M C A
Amca, hala, dayı veya teyze çocuklarının her biri	K U Z E N
Sıla-i ___ (Akrabalık bağlarını gözetme)	R A H İ M
Babanın veya annenin babası (el-cedd)	A T A
Dededen ve nineden sonra gelen birinci kuşak ebeveyn	B A B A
Babanın kız kardeşi (el-ammetü)	H A L A

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:
AKRABA

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

İslam kültüründe sıla-i rahim (akraba ziyareti) geleneğinin aile ve toplum dayanışmasına katkısını açıklayınız.

DEĞERLERİM: SILA-İ RAHİM BİLİNCİ

Bireysel Kazanç	Toplumsal Kazanç
Büyüklere vefa ve saygı bilinci	Kuşaklar arası kültür aktarımı
Yalnızlık duygusunu önleme	Dayanışma ve yardımlaşma

Akrabalar arası sevgi, saygı ve yardımlaşmayı güçlendirerek toplumsal birlikteliği korur.

10 SIRALAMA

Bayram sabahı akraba ziyareti (sıla-i rahim) diyaloğundaki cümleleri anlamlı sıraya diziniz.

SILA-İ RAHİM ZİYARET ADIMLARI

1. Niyet	2. Ziyaret	3. İkram & Hal	4. Hayır Dua
Bayramlaşma hazırlığı	أزور جدي وجدتي	أحترم أقاربي	Aile bağını koruma

1. Bayram sabahı erken kalkıp aile büyükleriyle bayramlaşma
4. Akrabalık bağlarını güçlendirip hayır dualarını alma
2. Dede ve ninenin evini ziyaret ederek ellerini öpme (أَزُورُ جَدِّي)
3. Amca, hala, dayı ve teyzelerin hâl ve hatırını sorma

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

'أَزُورُ أَقَارِبِي فِي العِيدِ' cümlesinin doğru Türkçe çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?

SILA-İ RAHİM FİİL KALIPLARI

أَزُورُ (Ezûru)	أَحْتَرِمُ (Ahterimu)	أُسَاعِدُ (Üsâidü)
Ziyaret ederim	Saygı duyarım	Yardım ederim
أزور أقاربي	أحترم كبار العائلة	أساعد جدي

A) Bayramda akrabalarımı ziyaret ederim.
B) Tatil gününde dedeme mektup yazarım.
C) Okuldan sonra amcamla kütüphaneye giderim.
D) Akrabalarıma her zaman hediye alırım.

12 EŞLEŞTİRME

İyelik zamirli akrabalık ifadelerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

BİTİŞİK İYELİK ZAMİRLERİ (MUTTASIL)

ـي (-î)	ـكَ (-ke)	ـهُ (-hû)	ـنَا (-nâ)
جَدِّي (Dedem)	خَالُكَ (Dayın)	عَمُّهُ (Amcası)	أَقَارِبُنَا (Akrabamız)

C) 1. جَدِّي (Ceddî)
A) 2. خَالُكَ (Hâlüke)
B) 3. عَمَّتُهُ (Ammetühû)
D) 4. أَقَارِبُنَا (Ekâribünâ)

a) Senin dayın (erkeğe)
b) Onun halası
c) Benim dedem
d) Bizim akrabalarımız